ELS PROGRAMES D'ENSENYAMENT EN VALENCIÀ

La Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià, al seu articulat, diu referint-se a l'ensenyament : "Al final dels cicles educatius, i qualsevol que haja sigut la llengua habitual en iniciar els estudis, els alumnes han d'estar capacitats per a utilitzar, oralment i per escrit, el valencià en igualtat amb el castellà" (art. 19.2).

Per a acomplir la Llei d'Ús l'Administració valenciana va optar per la combinació de dos models: el d'incorporació progressiva —el castellà i el valencià són estudiats i utilitzats com a llengua vehicular en l'ensenyament— i el d'ensenyament en valencià —les dues llengües són matèria d'estudi i el valencià és la llengua vehicular de l'ensenyament—. La coexistència de tots dos models en el sistema educatiu valencià ha estat, i és, alta en tot el territori de predomini lingüístic valencià. No hi cap la possibilitat, des del punt de vista legal i normatiu, d'un ensenyament monolingüe. Els centres educatius i l'alumnat que hi assisteix han d'utilitzar el valencià com a llengua vehicular en un mínim de dues àrees no lingüístiques.

Dos són els programes d'educació bilingüe que es presenten com a òptims: el Programa d'Ensenyament en Valencià (PEV) i el Programa d'Immersió Lingüística (PIL). El PEV i el PIL donen en els primers nivells d'escolaritat una major presència al valencià, però sense oblidar el tractament del castellà i de la llengua estrangera. En els dos programes, la llengua base d'aprenentatge, d'escolarització inicial i d'iniciació sistemàtica de la lectura i l'escriptura és el valencià.

■ Programa d'Ensenyament en Valencià (PEV)

En els centres d'Educació Infantil i Primària va dirigit a xiquets i xiquetes majoritàriament valencianoparlants . S'utilitza el valencià com a llengua principal en la instrucció .

Es prestigia la llengua pròpia de l'alumnat, s'augmenta la competència lingüística i també s'assoleix un bon domini del castellà .

El castellà s'incorpora des del primer moment amb un enfocament comunicatiu que potencia el seu aprenentatge .

Posteriorment s'incorpora la tercera llengua, un idioma estranger, seguint el mateix enfocament didàctic. En els centres d'Educació Secundària el programa s'adreça tant a l'alumnat valencianoparlant com castellanoparlant.

■ Programa d'Immersió Lingüística (PIL)

Dissenyat per a xiquets i xiquetes majoritàriament castellanoparlants, les famílies dels quals opten voluntàriament per una escola en valencià, perquè així s'integren lingüísticament des de l'inici de l'escolaritat.

L'alumnat manté i millora la llengua familiar i n'adquireix una altra, el valencià, a través del treball específic basat en un enfocament comunicatiu de les llengües.

Per a l'alumnat castellanoparlant el fet d'iniciar l'escolaritat en valencià suposa quasi l'única possibilitat de dominar l'altra llengua oficial que té menor presència social.

En el PIL, el castellà, com a àrea i com a llengua d'instrucció, s'incorpora a partir del primer o segon cicle de Primària, segons el context sociolingüístic del centre.

El castellà rep un tractament cada vegada més sistemàtic, de manera que l'alumnat assoleix un domini formal de la llengua que ja coneix.

Les xiquetes i els xiquets que segueixen el PIL en l'Educació Infantil i Primària tenen continuïtat en l'Educació Secundària en el PEV.

■ Programa d'Incorporació Progressiva (PIP)

En els centres ubicats en les poblacions de predomini lingüístic valencià que no apliquen el PEV o el PIL, s'adopta el PIP, en el qual la llengua base d'aprenentatge és el castellà. El Disseny Particular del PIP inclou, com a mínim, l'Àrea de Coneixement del Medi Natural, Social i Cultural, impartit en valencià a partir del tercer curs de l'Educació Primària.

El PIP en l'ESO garanteix la continuïtat de l'aplicat en l'Educació Primària. Ací el programa comporta l'ús del valencià com a llengua vehicular en una part de les àrees no lingüístiques, segons les especificacions del Disseny Particular del Programa d'Educació Bilingüe. El disseny garanteix l'ús del valencià com a llengua d'aprenentatge en, com a mínim, dues àrees no lingüístiques en cada un dels grups.

■ Programa d'Educació Bilingüe Enriquit (PEBE)

El PEBE contempla la incorporació primerenca d'una llengua estrangera, com a llengua vehicular, des del primer cicle de l'Educació Primària. Es parteix de la convicció que l'augment de competència lingüística dels escolars valencians és el resultat d'un tractament integrat dels dos idiomes oficials i de la introducció d'una llengua estrangera .

Per tant, en els programes PEV, PIL i PIP establits en el sistema educatiu valencià es permet l'inici de la configuració d'un sistema educatiu plurilingüe singular del País Valencià.

ELS PROGRAMES D'EDUCACIÓ BILINGÜE EN EL SISTEMA EDUCATIU VALENCIÀ

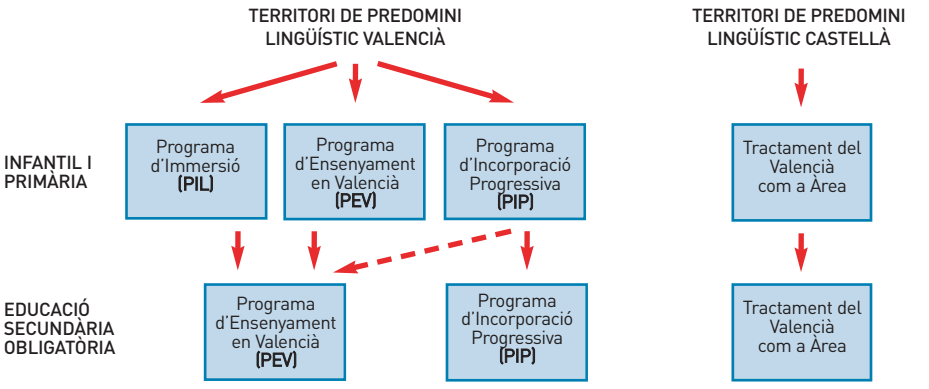

Relació entre els Programes d'Educació Bilingüe d'Educació Infantil i Primària, i els de l'ESO